

Dr. Öğr. Üyesi HÜSEYİN MELİH ÇAKIR
Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi
İdare Hukuku Anabilim Dalı

**6754 Sayılı Birliklik Kanunu Kapsamında
BİLİRKİŞİNİN DİSİPLİN
SORUMLULUĞU**

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	VII
İÇİNDEKİLER.....	XI
KISALTMALAR.....	XVII
GİRİŞ	1
I. Bilirkişi ve Bilirkişilik	5
II. Bilirkişilik Teşkilatı	7
III. Bilirkişilik Faaliyetinin Hukuki Niteliği.....	16

Birinci Bölüm BİLİRKİŞİNİN DİSİPLİN SUÇ VE CEZALARI

I. Disiplin Suçları.....	34
A. Bilirkişiliğe Kabul Şartlarının Kaybedilmesi veya Sicile Kabul Tarihinde Gerekli Şartların Bulunmadığının Sonradan Tespit Edilmesi.....	36
B. Kanuni Bir Sebep Olmaksızın Bilirkişilik Yapmaktan Kaçınılması veya Raporun Belirlenen Süre İçinde Mazeretsiz Olarak Verilmemesi.....	40
1. Kanuni Bir Sebep Olmaksızın Bilirkişilik Yapmaktan Kaçınılması	40

2. Raporun Belirlenen Süre İçinde Mazeretsiz Olarak Verilmemesi	44
C. Bilirkişilik Görevi ve Bu Görevin Gerektirdiği Etik İlkelerle Bağdaşmayan, Güven Duygusunu Sarsıcı Tutum ve Davranışlarda Bulunulması	46
1. Bilirkişilik Göreviyle Bağdaşmayan Tutum ve Davranışlarda Bulunulması.....	46
2. Bilirkişilik Görevinin Gerektirdiği Etik İlkelerle Bağdaşmayan Tutum ve Davranışlarda Bulunulması.....	54
a. Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri.....	56
b. Bilirkişi Yönetmeliğinde Düzenlenen Etik İlkeler	57
aa. Yetkinlik ve Mesleki Özen.....	57
bb. Bağımsızlık	59
cc. Dürüstlük ve Tarafsızlık	60
dd. Saygınlık ve Güven.....	63
ee. Görevi Kabul Yükümlülüğü.....	65
ff. Menfaat Elde Etme Yasağı	66
gg. Bildirim Yükümlülüğü	69
hh. Reklam Yasağı	70
3. Güven Duygusunu Sarsıcı Tutum ve Davranışlarda Bulunulması.....	71
D. 3. Maddede Belirtilen Temel İlkelere Aykırı Olarak Bilirkişilik Faaliyetinde Bulunulması.....	74
1. Bilirkişinin, Görevini Dürüstlük Kuralları Çerçevesinde Bağımsız, Tarafsız ve Objektif Olarak Yerine Getirmemesi	75
2. Bilirkişinin, Raporunda Çözümü Uzmanlığı, Özel veya Teknik Bilgiyi Gerektiren Hususlar Dışında Açıklama Yapması; Hukuki Nitelendirme ve Değerlendirmelerde Bulunulması	76
a. Bilirkişinin Raporunda Çözümü Uzmanlığı, Özel veya Teknik Bilgiyi Gerektiren Hususlar Dışında Açıklama Yapması	79
aa. Özel Bilgi.....	79

---

bb. Teknik Bilgi.....	80
cc. Özel veya Teknik Bilgi Dışında Bilirkişiye Başvurulması.....	82
b. Bilirkişinin Raporunda Hukuki Nitelendirme ve Değerlendirmede Bulunması.....	86
aa. Hukukçu Bilirkişi Açısından Değerlendirme.....	88
bb. Hukukçu Olmayan Bilirkişi Açısından Değerlendirme	90
3. Bilirkişinin Kendisine Tevdi Olunan Görevi Bizzat Yerine Getirmemesi, Görevinin İcrasını Kısmen Yahut Tamamen Başka Bir Kimseye Devretmesi	92
4. Bilirkişinin Görevi Sırasında ve Sonrasında Görevi Sebebiyle Kendisine Tevdi Edilen Bilgi ve Belgelerin veya Öğrendiği Sırların Gizliliğini İhlal Etmesi.....	94
5. Bölge Kurulu Tarafından Yapılacak Performans Değerlendirmeleri Sonucunda Yeterli Bulunulmama.....	95
II. Disiplin Cezaları.....	96
A. Bilirkişi Hakkında Uygulanacak İdari Tedbirler.....	97
B. Disiplin Cezası Türleri.....	101
1. Sicilden ve Listedden Çıkarılma	104
2. Uyarma veya Bir Yıla Kadar Geçici Süreyle Listedden Çıkarma	108
a. Hukuki Güvenlik İlkesi ve Disiplin Cezalarının Hukuki Güvenlik İlkesi Açısından Değerlendirilmesi..	108
aa. Hukuki Güvenlik İlkesi.....	108
bb. Disiplin Cezalarının Hukuki Güvenlik İlkesi Açısından Değerlendirilmesi	112
b. Suçta ve Cezada Kanunilik İlkesi ve Disiplin Cezalarının Suçta ve Cezada Kanunilik İlkesi Açısından Değerlendirilmesi.....	119
aa. Suçta ve Cezada Kanunilik İlkesi	119
bb. Disiplin Cezalarının Suçta ve Cezada Kanunilik İlkesi Açısından Değerlendirilmesi.....	121
3. Bilirkişilik Yapmaktan Yasaklanma	122

İkinci Bölüm
BİLİRKİŞİNİN DENETİMİ ve
YAPTIRIMLARIN HUKUKSAL ÇERÇEVESİ

I. Denetim Türleri	126
A. Denetimi Yapan Makama Göre Bilirkişinin Denetlenmesi.....	126
1. Bilirkişinin Bilirkişilik Bölge Kurulları Tarafından Denetlenmesi.....	126
2. Bilirkişinin Görev Yaptığı ya da Bağlı Olduğu Kurum Tarafından Denetlenmesi.....	127
B. Yapılış Usulüne Göre Bilirkişinin Denetlenmesi	132
1. Bilirkişinin Resen Denetimi.....	132
2. Bilirkişinin Başvuru Üzerine Denetimi.....	134
a. Kişiler Tarafından Başvuru Yapılması	134
b. Hakim veya Cumhuriyet Savcısı Tarafından Başvuru Yapılması.....	136
c. Bölge Kuruluna Yapılan Başvuruların Hukuki Niteliği	137
II. Denetimin Kapsamı	142
A. Kişi Bakımından Denetimin Kapsamı	142
B. Konu Bakımından Denetimin Kapsamı.....	143
III. Denetim (Soruşturma) Usulü	145
A. İncelemeye Başlanması	147
B. İnceleme Raporunun Hazırlanması	149
1. İnceleme Raporunun Şekli	149
2. İncelemecinin Bilgi Edinme Yetkisi	151
3. İnceleme Raporunun Hukuki Niteliği	156
C. İncelemenin Süresi	159
1. Sürenin Hukuki Niteliği.....	159
2. Bölge Kurulunun Süresi İçerisinde İncelemeyi Tamamla(ya)maması.....	161
3. Bölge Kurulunun Süresi İçerisinde İncelemeye Başlamaması	161

IV. Yaptırım Usulü.....	167
A. İnceleme Raporunun Değerlendirilmesi	168
B. Bilirkişinin Savunmasının Alınması.....	168
1. Savunma Almaya Yetkili Makam Sorunu	169
2. Savunmanın Alınması Usulü.....	171
C. Yaptırıma İlişkin Kararın Alınması ve Bildirilmesi.....	173
1. Yetkili Makam.....	174
2. Kararın Alınma Usulü.....	178
3. Yaptırımın Muhatabı	181
4. Kararın Bildirilmesi.....	187
D. Yaptırımın Uygulanması ve Sonuçları	188
E. Bölge Kurulu Kararına Karşı Başvuru Yolları.....	191
F. Zamanaşımı.....	193
SONUÇ	197
KAYNAKÇA	201